

BESÖK PÅ ANTILLANA DE ACERO, HAVANNA

Karibiens största stålverk

Text och foto: Zoltan Tiroler

Antillana de Acero i stadsdelen Cotorro i utkanten på Havanna är Karibiens största gjuteri, stål- och valsverk med 2 000 anställda. Irritationen över att få vänta i över en timme på produktionschefen Julio Garcia släpper omgående av hans öppna och vinnande sätt. Han svarar snabbt, villigt och kunnigt på alla frågor. Och de är många. Det är mycket som skiljer sig från vad vi är vana vid.

Råvaran består enbart av metallskrot, 170.000 ton per år. Det smälts vid närmare 1 700 grader i en ny ugn av fabrikatet Fuchs, köpt i Tyskland. 40 % av produktionen går på export till övriga Karibien och Latinamerika. Vi lämnar tillverkningen av stänger, armeringsjärn, balkar och profiler till byggnadsindustrin därhän. Tekniskt skiljer den sig inte mycket från liknande produktion på andra håll, även om det ur svensk synpunkt finns en hel del övrigt att önska. De har tekniskt utbyte med framförallt Spanien och Italien. Själva hjälper de andra i regionen med teknik, bland andra Honduras.

Reningen av utsläppen är bristfällig. Julio berättar att de haft elektrofilter för gaserna från ugnen. Men de dyra filtren klarade inte klimatet och den höga luftfuktigheten. Nu har de begärt att få installera påsfilter. Det är en investering på flera miljoner och i rådande ekonomiskt läge verkade Julio inte ha något större hopp om någon lösning inom den närmaste framtiden.

Produktionschefen Julio till höger i samtal med en gjuteriarbetare

forts. sid 8

Anställningsvillkor

Av de 2 000 anställda är 345 är tekniker och 338 kvinnor. Personalomsättningen är låg. Medelåldern är 45 år. Alla är med i samma fackförening säger Julio: "Facket arbetar för samma mål som alla anställda, inklusive cheferna." På ett företag av denna typ utses VD av Industriministeriet. Löneskillnaderna är små även om det finns fem indikatorer som kan ge ökad lön. Man håller på att titta över lönesystemet för att ge det större spridning och mer prestationsberoende. En av de fem indikatorerna är användning av personlig skyddsutrustning. I denna ingår hjälm och skyddsskor. Däremot tydligen inte hörselskydd och skyddsglasögon, vilket hade behövts. Använder man inte utrustningen får man löneavdrag, men inte mycket. Annat som kan leda till löneavdrag är att inte passa tiderna. Att dricka alkohol på jobbet leder till sparken efter tredje förseelsen. För chefer räcker det med en gång. Men anställningstryggheten är stor. Folk sägs inte upp vid konjunkturnedgångar, som nu. Istället satsar man på utbildning.

Chefer

För chefer finns en etisk kod. Respekt för de anställda framhålls som en nyckelfaktor. Att det råder en familjär och hjärtlig stämning framgår tydligt när man följt produktionschefen i flera timmar på företaget. Han hälsas hjärtligt och småpratar med de flesta. Cheferna utvärderas årligen ur såväl teknisk som professionell synpunkt av en grupp där facket ingår.

Yaser, som är ny chef på smältverket berättar: "Företaget arbetar tätt ihop med Tekniska Högskolan. Jag pluggade där och genomgick en kurs på företaget samtidigt. Man kan kalla det ett praktikprogram med tre månader på varje

forts. från sid 7

avdelning. Förutom att kunna jobbet måste man också vara accepterad av arbetskamraterna. Annars kan ingen fungera bra som chef. Så fort jag var klar med studierna fick jag börja jobbet här på smältverket.” Den kvinnliga chefen Betty (se omslag) säger säg inte ha några som helst problem med att vara kvinna och chef på en mansdominerad arbetsplats.

Utbildning är viktigt och produktionschefen Julio håller på att vidareutbilda sig. Efter besöket tackar han nej till en öl och ursäktar sig med att han har examen i en metallurgikurs dagen efter.

Egen swimming-pool och läkare

De sociala insatserna är imponerande: företaget har egna bussar som hämtar och kör hem de anställda, av vilka 70 % bor i närheten. De har egen personalhälsovård med läkare som också tar hand om de anställdas familjer. Företaget har lokaler för fester och sociala aktiviteter som de anställda kan låna. En egen swimming-pool och idrottsanläggningar hör till det som uppskattas bland annat för baseballturneringar.

Tekniskt och produktionstekniskt finns mycket att önska på Antilla de Acero. Å andra sidan råder en varm och positiv atmosfär. Chefer och anställda umgås otvunget. Någon nämnvärd stress märktes inte. Om de har en del att lära av oss, så kanske vi också har en del att lära av dem.

